RECOMANEM

Materials i recursos d'interès recomanats per l'ICIP

Web
Plataforma d'entitats EPLO

Un dels elements que caracteritzen el procés polític europeu és l'existència dels anomenats *lobbies* o grups de pressió. Tant és així que la UE ha desenvolupat un registre de *lobbies* on s'especifica quins són els seus interessos i amb quin pressupost compten.

Davant d'aquesta realitat, el 2001 disset entitats del moviment per la pau europeu van decidir agrupar-se i crear la European Peace Building Liaison Office (EPLO) per tal d'influenciar la Unió Europea perquè sigui més activa i efectiva en la promoció de la pau i en la prevenció dels conflictes violents al món. Actualment hi forment part 32 ONG europees.

EPLO porta a terme activitats d'anàlisi de les polítiques europees, prepara documents per tal de fer propostes d'acció política i facilita el diàleg entre les organitzacions de la societat civil de foment de la pau i els decisors polítics europeus. Entre les seves tasques d'informació EPLO compta amb una newsletter de distribució per subscripció en el que informa regularment de les seves activitats i publicacions. També té un recull de publicacions que inclou totes les novetats de les entitats membres.

Però d'entre els materials d'interès destaca la publicació digital "Power Analysis: The EU and peacebuilding after Lisbon". Tenint en compte l'intricat món de les institucions europees aquest document és una excel·lent guia. Un primer apartat recull les diferents abreviacions que tan freqüentment es fan servir en l'argot comunitari. Però la seva

vàlua recau sobretot en l'anàlisi, institució per institució i unitat per unitat, sobre quines són les seves responsabilitats en relació amb els conflictes armats, les possibilitats d'advocacia i les dificultats que presenten. El repàs és exhaustiu i meticulós, inclou les Direccions Generals de la Comissió, els comitès i grups parlamentaris , les agències europees (EU Institute for Security Studies i el European Defence Agency) així com els principals documents relatius a les activitats de la UE en països afectats per conflictes armats. Es tracta, doncs, d'una eina de gran utilitat per qualsevol organització que pretengui apropar-se a la Unió Europea. Per entendre el seu procés polític i com es prenen les decisions però, més important encara, per conèixer de quina manera es pot fer pressió al laberint institucional que sovint ens sembla la UE.

Web
L'Observatori de Política Exterior de la Unió Europea

Nascut al 2001 com a grup d'investigació, l'Observatori de Política Exterior de la Unió Europea està reconegut com a Grup de Recerca consolidat per la Generalitat. L'enfocament del grup és acadèmic i científic. Dirigit des dels seus inicis per la catedràtica de Relacions Internacionals Esther Barbé, el grup compta amb experts provinents de diferents centres de recerca i universitats, tant catalanes (UAB, IBEI, UOC, Cidob, IEMed, UB, URV) com d'altres països (Universitat de Maastricht, College of Euope de Natolin, Polònia). La diversitat d'interessos científics dels membres del grup ha permès que s'hagin materialitzat sovint estudis sobre l'acció exterior de la UE des de múltiples enfocaments.

Les publicacions i recerques desenvolupades per l'Observatori inclouen un ampli ventall de temàtiques amb l'objectiu de fomentar el debat i aprofundir en el coneixement de la política exterior de la UE. El recull dels actes en el marc de la Política Exterior i de Seguretat Comuna (PESC), l'anàlisi de les successives presidències espanyoles, les relacions transatlàntiques o la participació del Parlament Europeu en la política exterior de la UE són tan sols alguns dels temes examinats per l'Observatori i que han donat com ha resultat publicacions de diferents tipus (llibres, articles a revistes especialitzades, working papers), molts dels quals disponibles a la seva pàgina web. Destaca el monogràfic "La Unión Europea en las Relaciones Internacionales" publicat el 2014. El llibre compta amb tres grans apartats "Institucions, processos i

instruments"; "Cartografia de les relacions exteriors" i "Actor en la governança global", i ofereix una anàlisi global de la política exterior de la UE accessible tant pels estudiants universitaris com per al públic versat en la matèria.

Actualment el grup manté dues línies d'investigació: les relacions de veïnatge de la UE i la UE en un sistema internacional en transició. Aquestes línies se sustenten en projectes d'investigació. Un d'ells fins i tot compta amb una pàgina web que recull tots els avenços i continguts del projecte.

Així doncs el web de l'Observatori de Política Exterior de la Unió Europea és un lloc adient per a totes aquelles persones que vulguin aprofundir en el coneixement de com funciona la política exterior de la UE.

Llibre
***Un mundo en cambio. Perspectivas de la política exterior de la Unión Europea*, de Camilo Villarino**

"És necessari un llibre com aquest". Així comença el pròleg escrit per Diego Lopez Garrido. I certament ho és. La Unió Europea és un volcà de documentació i dades però és, alhora, un projecte percebut com a llunyà per la ciutadania. La UE no deixa de ser un experiment polític, començat fa més de 50 anys, d'intentar posar pau al vell continent. Però molt del que fa és encara desconegut pel públic general o, en paraules de l'autor, Camilo Villarino, "és difícil donar suport a allò que no és coneix. I és impossible reformar o millorar el que s'ignora". Així doncs aquest llibre pretén omplir aquest buit i fer pedagogia europea. Una tasca imprescindible i aconseguida amb èxit.

El llibre té com a principal objectiu plantejar els reptes més grans que té la Unió Europea per ser un actor internacional rellevant. L'autor planteja que la UE ha mancat, des del seu naixement, de les estructures necessàries per desenvolupar una acció exterior consistent. Podríem, per tant, enquadrar-ho dins de la tradició dels europeistes crítics, aquells que són conscients de les limitacions de la institució però que desitgen que sigui capaç de sobrepassar-les. D'altra banda, però, Camilo Villarino, versat en assumptes internacionals i més concretament en els europeus, dedica una primera part del llibre a debatre la idea que la UE continua sense tenir els instruments adients per fer política internacional. Sense gaires tecnicismes l'autor repassa les principals

novetats que el Tractat de Lisboa planteja en l'àmbit de la política exterior: presidència del Consell Europeu, ministre d'afers exteriors i el servei d'acció exterior. Aquests són els que anomena instruments. Per tant, en paraules de l'autor, ja no és temps d'excuses, Europa ha de triar si el que vol és fer la pau o que la deixin en pau. I també , segons Villarino, en aquest món complex Europa necessàriament ha de triar per fer la pau. I per fer-ho cal definir el més aviat possible els interessos propis: (1) la pau, l'estabilitat i el desenvolupament d'Europa; (2) assolir un entorn geogràfic estable i pròsper; (3) fer front als desafiaments globals.

Posteriorment el llibre repassa els desafiaments globals de la UE i és en aquest apartat on més s'evidencia la capacitat analítica de l'autor. Es tracta d'un llibre escrit fa sis anys i tots els desafiaments que planteja continuen vigents o, encara més, s'han situat al capdavant del que són ara les principals preocupacions d'ordre internacional. Villarino assenyala els estats fallits, el terrorisme internacional, la no-proliferació d'armes de destrucció massiva, les crisis econòmiques i financeres, el canvi climàtic, la gestió de recursos naturals -entre ells l'energia-, els conflictes regionals i les relacions d'Europa amb les altres potències. En tots aquests àmbits l'autor planteja que la UE té una manera pròpia d'encarar els reptes i que ho hauria de fer valer. Villarino conclou: "La UE té [...] la capacitat i, el que és més, la responsabilitat de contribuir a dissenyar el seu futur, el nostre i el dels nostres fills".

© Generalitat de Catalunya